

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Schoolplan: *handvat voor kwaliteitsbeleid*

Inhoud

1	Wat is een schoolplan en wat is het doel?	3
2	Hoe kan het schoolplan een effectief en bruikbaar ontwikkelplan zijn?	3
3	Voor wie is het schoolplan?	3
4	Wie stelt het schoolplan op en wie stelt het vast?	4
5	Wat moet in het schoolplan staan?	5
6	Hoe moet het schoolplan eruitzien?	6
7	Waar kijkt de inspectie naar?	6

Om goed onderwijs te kunnen geven, is het nodig dat besturen en scholen stelselmatig werken aan kwaliteit. Ze bepalen wat hun ambities zijn, en vertalen die in hun kwaliteitszorg en schoolontwikkeling. Deze aanpak leggen ze vast in het schoolplan. Scholen voor funderend onderwijs zijn wettelijk verplicht om een schoolplan op te stellen en dit naar de Inspectie van het Onderwijs te sturen. Het schoolplan is een belangrijk aanknopingspunt voor de inspectie om met het schoolbestuur en de school in gesprek te gaan. Maar het schoolplan is in de allereerste plaats een document ván en vóór de school. Deze brochure laat zien dat de regelgeving ruimte biedt om een 'schooleigen' invulling te geven aan het schoolplan.

1 Wat is een schoolplan en wat is het doel?

- Het schoolplan is een instrument om sturing te geven aan het onderwijs en planmatig te werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit en leeropbrengsten. Het brengt de visie, de onderwijsaanpak en de ambities van de school samen.
- Een school moet ten minste één keer per vier jaar een schoolplan opstellen. Een school kan ervoor kiezen om vaker een schoolplan op te stellen, bijvoorbeeld elk schooljaar.
- In het schoolplan staat welke keuzes voor de komende periode worden gemaakt.
- De school bepaalt zelf hoe het schoolplan eruitziet, mits daarbij wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

2 Hoe kan het schoolplan een effectief en bruikbaar ontwikkelplan zijn?

Het schoolplan laat zien waar de school op inzet en hoe de school het onderwijs en het kwaliteitsbeleid vormgeeft. Scholen mogen zelf bepalen of zij werken met een eenvoudig en compact schoolplan, of juist met een uitgebreider plan. Beide varianten zijn mogelijk. Het gaat erom dat er een effectief en bruikbaar plan is voor het team, dat richting geeft aan het onderwijs en de kwaliteitszorg in de school. Verder is het van belang dat de medezeggenschapsraad (MR) erbij betrokken is en met het plan instemt.

3 Voor wie is het schoolplan?

- **Team:** Het schoolplan is allereerst een document voor het schoolteam om samen te werken aan kwaliteit. Tegelijkertijd is het schoolplan een 'schooleigen' visiedocument dat sturing geeft aan de onderwijsorganisatie. Het schoolplan moet aansluiten bij de actuele praktijk van de school. Alleen dan leidt het tot de beoogde ontwikkeling. Het is daarbij van belang om het plan en de bijbehorende aanpak regelmatig te bespreken in het team.
- **Schoolbestuur:** Het schoolplan is voor het schoolbestuur het handvat om te zien hoe de school vorm en inhoud geeft aan het onderwijs. Het schoolbestuur moet aan de hand van het schoolplan kunnen laten zien hoe de school werkt aan (de verbetering van) onderwijskwaliteit.
- **MR:** Het schoolplan is tevens een belangrijk handvat voor het voeren van het goede gesprek in de MR. Dit is niet alleen het geval in de fase van het opstellen van het schoolplan, maar ook bij het werken aan de uitvoering van het plan.
- Voor **ouders en andere betrokkenen** is de **schoolgids** van de school een belangrijke bron van informatie. Het is *niet* nodig om dingen dubbel te doen. In het schoolplan mag daarom ook worden verwezen naar specifieke onderwerpen die in de schoolgids (of op de website van de school) worden toegelicht. En natuurlijk kan de school het schoolplan ook beschikbaar stellen aan ouders of andere betrokkenen.

Vuistregels

- Het gaat niet om de omvang of de vorm – het gaat erom dat het schoolplan voor de school zélf kan dienen als planmatig sturingsinstrument.
- De school kijkt in het schoolplan maximaal vier jaar vooruit. Het vaststellen gebeurt minimaal één keer per vier jaar, maar mag vaker (bijvoorbeeld elk schooljaar).
- De MR moet hebben ingestemd met het schoolplan.

4 Wie stelt het schoolplan op en wie stelt het vast?

- **Directie en team:** Meestal neemt de schoolleiding het initiatief en maakt – samen met het team – het schoolplan, waarbij rekening wordt gehouden met het strategisch (personeels)beleid en het meerjarenbeleid van het schoolbestuur.
- **Schoolbestuur:** Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het schoolplan. Het bestuur stelt het schoolplan vast en stuurt het na vaststelling, en ook na wijziging, (digitaal) naar de Inspectie van het Onderwijs.
- **MR:** De MR heeft instemmingsrecht op het schoolplan en iedere wijziging van het schoolplan.

5 Wat moet in het schoolplan staan?

De voorschriften voor het schoolplan staan in artikel 12 van de Wet op het primair onderwijs (WPO), artikel 21 van de Wet op de expertisecentra (WEC), artikel 24 van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO), artikel 15 van de WPO-BES en artikel 50 van de WVO-BES.

De volgende kernpunten zijn verplicht, maar hoeven niet per se in het schoolplan te staan, als ze al in een ander document zijn opgenomen. De uitwerking van deze kernpunten moet aansluiten bij de eigen situatie van de school:

Onderwijskundig beleid:

- Hoe werkt de school de uitgangspunten, de doelstelling en de inhoud van het onderwijs uit in de praktijk? Het gaat zowel om wat er in de praktijk van alledag verwacht mag worden van de professionals in de school, als om ontwikkeldoelen en verbetermaatregelen.
- Hoe werkt de school de uitgangspunten, de doelstelling en de inhoud van het onderwijs uit in de praktijk?
- Wat zijn de eigen opdrachten voor het onderwijs op de school?
- Hoe geeft de school vorm aan het pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat?
- Hoe draagt de school zorg voor de veiligheid op school? Welke eigen ambities heeft de school op het gebied van veiligheid?
- Hoe wordt het burgerschapsonderwijs ingericht?
- Hoe gaat de school om met taalachterstanden?
- Welke extra ondersteuning biedt de school aan (naast de basisondersteuning en in relatie tot het ondersteuningsprofiel)?

Personeelsbeleid:

- Hoe wordt voldaan aan de bevoegdheidseisen van het personeel en op welke wijze onderhouden teamleden hun bekwaamheden?
- Welke personele maatregelen worden genomen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid?
- Hoe wordt het pedagogisch en didactisch handelen van het onderwijspersoneel vormgegeven?
- En hoe kunnen de leerlingen invloed hebben op het personeelsbeleid? Welke ambities heeft de school voor leerlingenparticipatie? (*Dit geldt alleen in vo en (v)so!*)
- Hoe staat het met het beleid inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding?

Stelsel van kwaliteitszorg

- Welke doelen wil de school bereiken?
- Wordt gericht aan verbetering gewerkt? Welke maatregelen worden genomen?
- Hoe wordt het bereiken van doelen gemeten en geëvalueerd?
- Hoe bewaakt de school dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen?
- Hoe maakt de school een doorlopende leerlijn mogelijk?

Sponsorbeleid:

- Is er sprake van aanvaarding van materiële en/of geldelijke bijdragen anders dan de vrijwillige ouderbijdrage en, zo ja, hoe wordt daar mee omgegaan?

Identiteitscommissie:

- Hoe wordt de rol van de identiteitscommissie bij een samenwerkingschool ingevuld?

6 Hoe moet het schoolplan eruitzien?

- Er zijn geen specifieke voorschriften voor het schoolplan.
- De vormgeving van een schoolplan is dus helemaal vrij. Het mag compact en eenvoudig, op voorwaarde dat de school de hierboven genoemde kernpunten kan toelichten.
- Een schoolplan kan bijvoorbeeld de vorm hebben van een brochure, een stappenschema of een poster. Het kan ook een (online) brochure zijn. Een handzame vormgeving leidt tot een bruikbaar instrument.
- Als bepaalde onderdelen al in schoolgids, visiedocument of jaarplan zijn beschreven, hoeven deze onderdelen niet per se in het schoolplan te staan en kan ook naar passages in die andere documenten worden verwezen. Deze onderdelen moeten wel gemakkelijk 'vindbaar' zijn, bijvoorbeeld via links naar de schoolgids, een strategisch beleids- en/of personeelsplan van het bestuur en/of de website van de school.

7 Waar kijkt de inspectie naar?

- De inspectie hecht veel waarde aan een goed en actueel schoolplan dat de school helpt om eigen ambities vast te leggen en waar te maken – en richting te geven aan het onderwijs.
- Ieder bestuur en iedere school streeft naar goed onderwijs. Hoe dat gebeurt, is te vinden in het schoolplan. Het schoolplan is daarom een belangrijk uitgangspunt om in het toezicht het gesprek aan te gaan met het bestuur en de school over de ambities, hoe deze worden waargemaakt en hoe er wordt gewerkt aan continue verbetering.
- Ten slotte bekijkt de inspectie of het schoolplan voldoet aan de eerder genoemde wettelijke eisen.

Colofon

Deze handreiking is een coproductie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Inspectie van het Onderwijs, in overleg met de PO-Raad en de VO-raad.